

to, kaj! Pred par meseci so se prvaki z najsihimi lažmi in obrekovanji navalili na mestno puščico brežiško in hoteli povzročiti nanjo "ma", da bi s tem naprednemu zavodu škodovali. Posrečilo se jim seveda ni. Kajti oblast na je bila prisiljena, da pregleda knjige in javno pribeje, da je mestna puščikasa popolnoma v redu, da vlada v nje naravnost vzorni in da so tedaj vloge popolnoma varne... Če drugače pa stoji stvar s prvako posojilnico Brežicah. Iz popolnoma zanesljivega vira smo namreč ravnokar sledeče izvedli: Prvaška posojilnica v Brežicah je vzela na svojo hišo (št. 97. kat. obč. Brežice) na podlagi dolžnega lista z dne 3. marca 1909 posojilo v znesku šestdeset tisoč (60.000) kron in to pri "mestni hranilnici" v Ljubljani. Iz tega dejstva je prvi vrsti razvidi, da so blagajne te prvake "vzor" posojilnice prazne. Kajti zavodi te posojilnice menda nočejo več imeti pomožnih vlog in jemljejo menda že svoje zaplate nazaj. 60 tisoč kron si je morala teje prvake posojilnica izposoditi. To posojilo je prineslo najmanj 600 kron stroškov... Kajno je torej gospodarstvo v prvakihi denarnih sredstvih. Mi ne bomo danes preiskavali vprašanja, je-li so vloge v takem zavodu varne ali ne. Na vsak način pa bomo to prvako posojilnico v interesu prebivalstva še nadalje opazovali in javnosti o njenem gospodarstvu v vsakem kaj zanimivega poročali.

Prvaška surovost. Iz narodnega sovraštva napadel je v Mariboru neki prvako zagriženi profesor šolarja M. in ga težko ranil. Torej niti bolnika deca tem divjakom ni sveta. Slovenski strovniki in učitelji, to so plodovi vaše gonje in vaše "vzgoje"! Na vas pade tudi vsa ta kulturna sramota!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Letni brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znameniti z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 10. maja v Ernovžu**, okr. Lipnica; v Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Brežicah**, na Bregu pri Ptujju**. Dne 11. maja v Ormožu (svinjski sejem); v Ljutomeru*; v Rovani (sejem z veliko živino). Dne 12. maja v Središču**, okr. Ormož; na Ptujju (sejem s ščetinarji), okr. Kozje, v Mariboru*; pri sv. Janžu**, v Arvežu; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; na Ptujju (sejem s konji, govedom in sčetinarji); v Slovenjem Gradcu**. Dne 13. maja na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 14. maja v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 15. maja v Brežicah (svinjski sejem); v Arvežu (sejem z drobnarji). Dne 17. maja v Vojniki**, okr. Celje; v Št. Ilju**, okr. Maribor; v Pilštajnu**, okr. Šmarje; na Bazeljskem**, okr. Brežice; v Studencih*, okr. Slovenska Bistrica; v Rogatcu**. Dne 18. maja v Ormožu (svinjski sejem). Dne 19. maja pri Sv. Lenartu v Slov. gori**, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.**; okr. Ptuj; na Ptujju (sejem s sčetinarji); v Imonem (sejem s sčetinarji), okr. Kozje; na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 21. maja v Gradcu (sejem s klanvo živino). Dne 22. maja na Ptujjski (Črni) gori**, okr. Ptuj; v Loki**, okr. Laško; v Olimpi**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Velenju**, okr. Šoštanj; pri Sv. Lovrencu nad Mariborom**, v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Rajhenburgu**, okr. Sevnica.

Sejem v Ptujju. Živinski in svinjski sejem, ki se je vršil v Ptujju 5. maja, je bil prav lep. Pridrlo se je 98 konjev, 920 komadov govede in 810 prašičov. Cene so bile malo višje in je bila trgovina zelo dobra. Pridonjti mesečni živalski in svinjski sejem se vrši 19. maja.

Železniška nesreča. V Laškem je zavozil povozni vlak v t. z. "bok". Mašina in tender sta padla čez breg. Mašinist je lahkó, kurjač pa težko ranjen.

Fabrika smodnika zletela je v Deutshfeiburgu v zraku. 2 delavca sta bila ubita, eden pa težko ranjen.

Porotno sodišče v Celju pečalo se je to pot napreje v veliko sleparijo. Tožen je bil V. Welle, ki je povzročil najprej na Nemškem velike sleparije z lesno trgovino; potem je prišel v Avstrijo in je zlasti v slov. graškem okraju mnogo

posestnikov gozdov za večje svote osleparil. Slepar je bil obsojen na 5 let težke in poojstrene ječe.

Umor. V bližini Ehrenhausena ustrelil je nek prvaki krošnjar posestnikovega sina Jos. Golz. Sprla sta se, ker Golz od krošnjarja ni hotel ničesar kupiti. Fant je bil edina pomoč svojih starišev in je kmalu umrl. Storilca so zasledovali; streljal je tudi na moža, ali vjeli so ga vkljub temu.

Pri naboru v Celju so fantje iz sv. Jurja grozno razgrajali in izzivali. Očividno so bili nahujskani. Policija je morala podivjano mladino z golo sabljo razgnati. Za posledice svoje surovosti naj se fantje pri svojih hujskačih zahvalijo.

Lep prijatelj! Natakár Anton Saveršnik iz Maribora je popaval s kontoaristom G. Hahn. Ko je Hahn v pijanosti zaspal, potegnil mu je natakár 110 K iz žepa in jo je popihal. Čednega prijateljska so že zapli.

Samomor. Zaradi neke izgubljene pravde se je v hardeškem gozdu pri Ormožu posestnik Franc Ivanuša obesil.

Ustrelil se je v Mariboru adjunkt Longira. Mož je težko ranjen. Vzrok: družinske razmere.

Iz Koroškega.

Značajni gospodje. Iz Lačaha se poroča: Tukaj se je v najnovejšem času uresničilo prvako "izobraževalno" društvo. To društvo vprizarja seveda razne "teatre". Glavni namen pa mu je, da potisne naše kmete pod klerikalni sovražni jarem. Načelnik temu društvu je Jaka Simčič. Nadaljni člani so itak znani zagriženi črni agitator in mežnar Joh. Ferlič, nadalje fajmoštrova brata Tončič in Jakec Knaflič, od katerih je zadnji tudi blagajnik. Čudno je le, da se ti "teatri" večinoma v salonu gostilničarja Joh. Gailerja vršijo, katerega se je doslej za naprednjaka smatralo. Napredno prebivalstvo je zato hudo razburjeno, zlasti ker se je delal Gailer vedno za nasprotnika klerikalcev in je tudi občinski svetovalec. Njegov sinko pomaga pridno pri "teatru" in se ga baje imenuje "gospoda direktor". Kakor že rečeno, imajo te "teaterske" predstave glavni namen, širiti narodnostno gonjo in hujskarijo. Zato se vršijo pred in po "teatru" tudi shodi, na katerih nastopajo tudi iz Kranjskega privandrani duhovniški hujskači. 17. p. m. je bilo kar 5 takih tičov navzočih. Zelo grdo je tudi, da pomagajo pri temu "teatru" po noči šolski otroci. Baje se vršijo tudi po "teatru" plesi, to pa brez licence. Otroci spadajo pač po noči v postelji in ne v pijano družbo. Ako se razmere ne zboljšajo, zaropotali bomo enkrat odločneje. Temu škandalu mora biti konec!

Župnik Auernig v Metnici na znanje! Piše se nam: Ni za verjeti, kako se je trudil naš župnik Auernig pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Nobena pot mu ni bila predolga, da bi kmete za svoje nazadnjaške kandidate pridobil. Obljubil je kmetov vse, kar so le hoteli, zlasti subvencijsko mrvo. Ali kako stoji danes stvar? Obljube so pač pozabljene. Zdjaj, ko je volitev končana, se Auernig ne briga več za kmeta, zdaj naj kmetu živina pocrka, to je tej gospodi vse eno. Sicer pa naj bi se Auernig obrnil tudi malo v Oberhof in pogledal tam delovanje njegovega somišljenika šoštarka Kischheima. Ta je izgnal vbogo žensko, ki je bila že mnogo let v farovžu, proč. Ali je to krščansko? In ali ima šoštár sam to pravico? Mi si izprosimo tako postopanje. Kmetje se ne pustimo komandirati od ljudi, ki so od nas odvisni. Razumete, gospod Auernig e compagna bella?

III. koroško deželno streljanje se vrši letos v Borovljah in sicer od 6. do 13. junija.

Umril je hlapec Grosse, katerega je te dni v prepiru posestnikov sin Adlasnig z nožem ranil. Duhovniki, vzgajajte mladino, da ne posurovi, mesto da se pečate s politikó!

Na smrt pretepli so neki hlapci kmetskega sina Postračnika v Hosticu. Hlapce se sodnijsko zasleduje.

Zgorelo je posestniku F. Koletnigu v prevalsjski okolici vse. Le živino so rešili. Požarna bramba je hitro prišla in omejila ogenj.

Gozdni požari. V gozdu posestnika Gonzi pri Rudnu je divjal grozni požar. Zgorelo je čez 6 oralov mladega gozda. Škode je za 1200 K.

Tudi v Schütterjevem gozdu pri sv. Jurju je postal gozdni požar, katerega so težko pogasili.

Zalostna smrt. V sobi pošnega ekspeditorja Bl. Konrada v Etterndorfu je razpočila svetilka. Konrad se je v spanju zadušil. Naše sožalje sorodnikom!

Paziže na deco! 9-letni Valentin Scheriau v Kolbučen je našel dinamitno patrono in se z njo igral. Patrona se je razpočila in odtrgala otroku 3 prstov.

Elektrika ubila je v Celovcu mizarja A. Sackmanna. Mizar je vrgel na drat navezani kamen na žico in napravil s tem zvezo z elektriko, ki ga je ubila. Šlo se je za neko neumno stavo.

Po svetu.

Boj z anarhisti. Dne 1. maja so se vršili v Bnenos-Airesu hudi spopadi med anarhisti in policijo. Ker so pričeli anarhisti iz revolverjev streljati, storili so to tudi policaji, 12 anarhistov je bilo ubitih in okroglo 100 ranjenih.

Velika tatvina. V Hamburgu so ukradli neznani tatovi iz prodajalne nekega juvelirja brijante v vrednosti 160.000 markov.

„Črna roka“, tako se imenuje v Ameriki zveza zločincev, ki razburjajo s krvavimi svojimi čini vsó javnost. Te dni je hotela „črna roka“ od nekega hotela 1000 dolarjev izprešati. Ker se ji ni ugodelo, zažgali so zločinci ponoči hišo. V hiši je spalo čez 150 oseb. Grozni prizori so se vršili. Matere so metale svoje otroke skozi okna. Požarniki so vendar večino oseb rešili.

Nezgoda z avtomobilom. V Münchenu padel je neki avtomobil v polni vožnji v jarek. Šofer je bil takoj mrtev, od ostalih 5 oseb pa so vse težko ranjene.

Železniška nesreča. Več vozov tovornega vlaka pri zgradbi Panama-kanala v Panami je padlo čez hrib. 11 oseb je bilo ubitih, 9 pa težko ranjenih.

Zahvala.

Srčno zahvalo izrekamo izvoljeni člani okrajnega zastopa vsem naprednim volilcem iz skupine veleposestva, najvišje obdačeni industrije in trgovine ter mest in trgov za izkazano zaupanje. Obenem zagotovimo, da bomo to zaupanje na vsak način vrnili v korist volilcev in celega okraja s pridnim gospodarskim delom.

V Ptujju, maja 1909.

Veleposestniki:

- Martin Čeh, veleposestnik pri S. Marku.
- Franc Čeh, veleposestnik v Levanjcih.
- Rihard Klamer, grajščak v Ebensfeldi.
- Anton Merkuš, veleposestnik v Gornji-Pristavi.
- Jožef Ornič, veleposestnik v Ptujju.
- Kvido pl. Pongratz, grajščak v Dornovi.
- Max Strasschill, veleposestnik na Bregi pri Ptujju.
- Jakob Šampa, veleposestnik v Levanjcih.
- Franc Schosteritsch, veleposestnik pri Sv. Vidu in Max Ulm, grajščak v Zaverču.

Najvišje obdačeni industriji in trgovine:

- Maks pl. Kúbeck, grajščak v Sterntalu.
- Jos. Fürst, veleposestnik v Ptujju.
- Konrad Fürst, veleposestnik v Ptujju.
- Dr. S. pl. Fichtenau, odvetnik v Ptujju.
- Simon Hutter, industrialec v Ptujju.
- Oto Schwarschnigg, veleposestnik v Monsbergu.
- Joh. Kasper, hranilnični direktor v Ptujju.
- Karl Sima, posestnik na Bregu.
- Andrej Windisch, veleposestnik na Bregu.

Zastopniki mest in trgov:

- Oskar Artzt, upravnik Oberpettau.
- Jos. Savec, veleposestnik v Karčovin i.
- Leop. Slawitsch, trgovec v Ptujju.
- Joh. Steudte, veleposestnik v Ptujju.
- Jos. Vrabl, veleposestnik v sv. Velovleku.
- Karl Wessely, c. k. glavni davčni upravitelj v Ptujju.
- Joh. Wissenjak, posestnik v Slomih.
- Ignac Rossmann, posestnik v Ptujju.
- Anton Weber, c. k. nadinžener v Ptujju.
- Jak. Horvat, posestnik na Ptujiskigori.

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. maja: 49, 78, 22, 66, 75.
Trst, dne 24. aprila: 8, 26, 50, 39, 35.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birne razposilja svetoznana tvrdka ur Maks. Bähnel na Dunaju, IV, Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, "zlatine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesletni obstanek trdiko jamčejo za izvrstno, celo postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastojni in franko.

Zanimivo je v današnji številki se nahajajoče naznanilo sreče od Samuel Heckscher, Hamburg. Ta firma se je s poštem in hitrim izplačilom tukaj in v okolici dobljenih svot tako dobro ime pridobila, da opozarjamo vsakogar na naš današnji inzerat.

Kmet za kmeta! Vsi na delo!